



CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA



НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 28/28.11.19
CPS



MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr.06/2- 7546 din 06.11. 2019
La nr.281 din 28 noiembrie 2019

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, cu referire la demersul Dumneavoastră privind examinarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, Vă comunicăm următoarele.

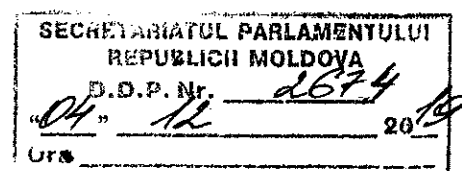
La solicitarea Ministerului Finanțelor (scrisoarea cu nr.08-18-563/1158 din 27 noiembrie 2019) proiectul prenotat a fost supus expertizei anticorupție și respectiv întocmit Raportul de expertiză anticorupție cu numărul ELO19/6174 din 29 noiembrie 2019, remis în adresa ministerului de resort prin scrisoarea de însoțire cu nr.06/2-7495 din 29 noiembrie 2019.

Prin urmare, menționăm că Centrul Național Anticorupție menține concluziile enunțate în raportul de expertiză anticorupție sus-menționat.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție pe - 3 (trei) file.*

Director

Ruslan FLOCEA





RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/6174 din 29.11.2019

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Finanțelor, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor, www.mf.gov.md la data de 19 aprilie 2019, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare la proiectul prenotat.

Totodată, menționăm că anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie este plasat pe pagina web oficială al autorului.

Astfel, se atestă că, în procesul de promovare a proiectului, asigurarea transparenței decizionale, stabilită de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propun amendamente la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în scopul excluderii deficiențelor de reglementare în noul sistem de salarizare, și anume, se propune completarea proiectului cu dispoziții privind: - noțiunea de „conducător al unității bugetare”; - reglementarea acordării premiului anual; - stabilirea drepturilor unor angajați din instituțiile amplasate în stânga Nistrului, de a beneficia de 4 clase suplimentare; - de a limita volumul alocațiilor planificate pentru sporul de performanță; etc.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura aplicarea unui sistem de salarizare a personalului din sectorul bugetar transparent, echitabil, atractiv, simplu de gestionat, capabil să reflecte și să remunereze performanța.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

În nota informativă se stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, se prezintă argumentarea de rigoare și se analizează principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit notei informative: „Proiectul implică costuri financiare estimate la 402,2 mil. lei în calcul anual.Cheltuielile respective sunt prevăzute în proiectul bugetului de stat pentru anul 2020 și pe termen mediu 2021-2022”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului s-au identificat norme contradictorii cu dispozițiile art.18 alin.(1) lit.a) b) al Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, referitoare la omisiunea de a include în categoria colaboratorilor Centrului a ofițerilor și subofițerilor cărora li se atribuie gradele speciale corespunzătoare („Plutonier” - la angajare, „Plutonier - major” - la numire), și pentru care se stabilește un spor pentru gradul profesional deținut, în mărime de 200 lei și 175 lei corespunzător.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În conținutul proiectului nu se conțin reglementări directe care să reglementeze activitatea agenților

publici și/sau a entităților publice, însă, la aplicare, amendamentele propuse se reflectă asupra unor categorii de salariați din cadrul unităților bugetare.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art.I pct.16 Anexa nr.2, compartimentul „Gradele militare/speciale” potrivit proiectului
16. La Anexa nr.2, compartimentul „Gradele militare/speciale” va avea următorul conținut:

„Gradele militare/speciale

General de corp; general-colonel; chestor general 800

General de divizie; general-locotenent; chestor-șef 700

General de brigadă; general-maior; chestor, inclusiv de justiție 600

Colonel; comisar-șef, inclusiv de justiție 500

Locotenent-colonel; comisar principal, inclusiv de justiție 450

Maior; comisar, inclusiv de justiție 400

Căpitan; inspector principal, inclusiv de justiție 350

Locotenent-maior; inspector superior, inclusiv de justiție 300

Locotenent; inspector, inclusiv de justiție 275

Sublocotenent; sergent principal 250

Sergent major 240

Sergent clasa I; agent-șef principal, inclusiv de justiție 225

Sergent clasa II; agent-șef, inclusiv de justiție 200

Sergent clasa III; agent-șef adjunct, inclusiv de justiție 175

Caporal; agent principal, inclusiv de justiție 150

Soldat clasa I; agent superior, inclusiv de justiție 125

Soldat clasa II; agent, inclusiv de justiție 100

Obiecții:

La pct.16 din proiect, Anexa nr.2 din lege, la compartimentul Grade militare/speciale, remarcăm o deficiență de reglementare cu privire la omisiunea de a indica următoarele grade militare/speciale de: „Plutonier adjutant”, „Plutonier - major”, „Plutonier”.

Potrivit art.18 alin.(1) lit.a) b) al Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, se stabilește că în categoria colaboratorilor Centrului se includ ofițerii și subofițerii cărora li se atribuie gradele speciale corespunzătoare („Plutonier” - la angajare, „Plutonier - major” - la numire), și pentru care se stabilește un spor pentru gradul profesional deținut, în mărime de 200 lei și 175 lei corespunzător.

De asemenea, art.15 alin.(1) lit.a) al Legii nr.107/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, prevede că pentru efectivul de subofițeri în Serviciu se stabilesc următoarele grade speciale: - plutonier al Serviciului Informații și Securitate; - plutonier-major al Serviciului Informații și Securitate; plutonier adjutant al Serviciului Informații și Securitate.

La fel, cu titlu de referință relevăm art.16 alin.(1) lit.a) al Legii nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, prevede că pentru ofițerii de protecție ai Serviciului se stabilesc următoarele grade speciale: - plutonier al Serviciului de Protecție și Pază de Stat; - plutonier-major al Serviciului de Protecție și Pază de Stat; plutonier adjutant al Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

Astfel, este relevant art.3 alin.(4) lit.a) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, care prevede că întru a asigura integrarea organică a actelor normative, proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune. În acest sens, rezultă că reglementările legale privind salarizarea personalului din unitățile bugetare sunt aplicabile și funcționarilor publici cu statut special, din care fac parte și angajații Centrului Național Anticorupție (plutonier și plutonier major), ceea ce determină necesitatea retribuirii acestei categorii de angajați, întru garantarea drepturilor salariale ale acestora.

Prin urmare, în vederea asigurării stabilirii salariilor în mod nediscriminatoriu, echitabil și coerent, se atestă necesitatea completării compartimentului Grade militare/speciale din Anexa nr.2 la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, cu următoarele categorii de Grade militare/speciale: „Plutonier adjutant”, „Plutonier - major”, „Plutonier”.

Recomandări:

Completarea pct.16, Anexa nr.2, compartimentul Gradele militare/speciale, la poziția „Sergent clasa II; agent-șef, inclusiv de justiție” cu cuvântul „Plutonier major”, și la poziția „Sergent clasa III; agent-șef adjunct, inclusiv de justiție” cu cuvântul „Plutonier”.

Factori de risc:

- Prejudicierea intereselor contrar interesului public
- Concurența normelor de drept

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către Ministerul Finanțelor prin care se propun amendamente la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în scopul excluderii deficiențelor de reglementare în noul sistem de salarizare, și anume, se propune completarea proiectului cu dispoziții privind: - noțiunea de „conducător al unității bugetare”; - reglementarea acordării premiului anual; - stabilirea drepturilor unor angajați din instituțiile amplasate în stânga Nistrului, de a beneficia de 4 clase suplimentare; - de a limita volumul alocațiilor planificate pentru sporul de performanță; - se modifică titlurile gradelor militare/speciale; etc.

În cadrul procesului de elaborare au fost asigurate rigorile de transparență decizională. Nota informativă corespunde exigențelor stabilite la art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezentând argumente pertinente și valabile care justifică reglementările propuse.

Deși proiectul conține propuneri de reglementare cu aspecte de interes public, unele dintre acestea sunt expuse într-un mod confuz, cu riscul interpretării și aplicării discreționare, ceea ce va favoriza apariția manifestărilor de corupție. În special, se atestă norme contradictorii cu dispozițiile art.18 alin.

(1) lit.a) b) al Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, referitoare la omisiunea de a include în categoria colaboratorilor Centrului a ofițerilor și subofițerilor cărora li se atribuie gradele speciale corespunzătoare („Plutonier” - la angajare, „Plutonier - major” - la numire), fapt ce va compromite interesul public, prin neasigurarea drepturilor salariale corespunzătoare.

Pentru a evita contradicțiile normative care pot apărea în rezultatul adoptării prezentului proiect, în vederea prevenirii riscurilor de corupție, se impune o redactare a acestora prin prisma recomandărilor înaintate în prezentul Raport de expertiză anticorupție.

29.11.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector superior

